

Motion till riksdagen 2016/17:3585

av **Birgitta Ohlsson m.fl. (L)**

med anledning av skr. 2016/17:62 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i svensk utrikespolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om politiska och medborgerliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättsstatens principer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma i en skrivelse med klara prioriteringar och mål som är möjliga för riksdagen att följa upp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om årliga MR-granskningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det har gått mer än ett år sedan världens regeringar antog FN:s 17 nya globala utvecklingsmål. Dessa är uppföljare till de s.k. millenniemålen, som antogs år 2000 och stakade ut viktiga målsättningar om alltifrån att halvera världsfattigdomen till att minska barnadödlighet och se till att fler barn får gå i skolan.

Men det allra viktigaste målet saknas fortfarande: att varje medborgare i fria, öppna och demokratiska val ska få välja sina ledare. Vi firar i år 250 år med svensk tryckfrihet. För oss är det lätt att ta friheten för given. Det är viktigt att stå upp för demokrati och yttrandefrihet. I ett läge där auktoritära krafter vill ta ifrån människor makten över deras liv är det viktigt att Sverige med sitt långa arv av demokrati och yttrandefrihet står upp för dessa värden. Därför måste svensk utrikes- och biståndspolitik ha demokratiutveckling och respekt för mänskliga rättigheter som överordnat mål.

Liberalerna anser att medborgerliga och politiska rättigheter såsom yttrande- och åsiktsfrihet och föreningsfrihet ska prioriteras före de s.k. sociala och kulturella

rättigheterna. I en tid där inte ens de mest basala negativa friheter är säkra ens i vårt absoluta närområde – faktiskt inte ens i den europeiska unionen – är det särskilt viktigt.

Vi vill även att regeringen återinför de årliga MR-granskningar som den svenska utrikesförvaltningen utförde tidigare. Det var ett effektivt sätt att sätta press på andra länder att bättre respektera de mänskliga rättigheterna. Då Sverige till viss del har andra prioriteringar än övriga EU är det inte lämpligt att vi bara ser till de gemensamma EU-rapporterna, även om dessa fyller en viktig funktion.

Vi framhåller också att det är viktigt att regeringen är tydlig med mål och uppföljningsmetoder för sitt arbete med MR, demokrati och rättsstatens principer i utrikespolitiken. Det framgår inte tydligt av skrivelsen och av den anledningen bör således regeringen återkomma till riksdagen med preciseringar möjliga att följa upp.

En prioritering av rättsstatens principer måste understryka vikten av ett fritt domstolsväsen, tillgång till rättvis prövning och frånvaro av korruption. På regeringens egen webbplats för mänskliga rättigheter framgår att

”Rättsstatsprincipen innebär att ingen får stå över eller under lagen, att staten är skyldig att följa gällande rätt och att det finns garantier mot missbruk av statsmakten. Dessutom krävs att lagar stiftas och tillämpas utan diskriminering och med respekt för mänskliga rättigheter. Det krävs också ett fungerande rättsväsende som alla har tillgång till, det vill säga okorrumperade poliser och åklagare, oberoende advokater samt en obunden och opartisk domarkår.”

Vi vill att det framgår med tydlighet i skrivelsen om MR att det är detta man avser att driva i utrikespolitiken. I skrivelsens avsnitt om rättsstatens principer talar man i stället om att bygga opinion kring hantering av konflikter och massövergrepp. Det är förvisso viktigt, men framstår som en alltför smal och märklig prioritering inom detta område.

Birgitta Ohlsson (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Maria Weimer (L)

Tina Acketoft (L)

Mats Persson (L)